

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 10. junija 2008

o uvedbi posebnih pogojev, ki veljajo za uvoz sončničnega olja s poreklom ali poslanega iz Ukrajine zaradi tveganja onesnaženja z mineralnim oljem

(notificirano pod dokumentarno številko C(2008) 2709)

(Besedilo velja za EGP)

(2008/433/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane⁽¹⁾, in zlasti drugega pododstavka člena 53(2) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Dne 23. aprila 2008 je bilo prek sistema hitrega obveščanja za živila in krmo (RASFF) poslano obvestilo, da je sončnično olje s poreklom iz Ukrajine onesnaženo z visoko vsebnostjo mineralnega olja. Ta onesnaženost z mineralnim oljem je bila pozneje potrjena pri več pošiljkah surovega sončničnega olja s poreklom iz Ukrajine, ki so bile v zadnjih mesecih uvožene v Skupnost. Sončnično olje z visoko vsebnostjo mineralnega olja ni primerno za prehrano ljudi in se zato šteje, da ni varno. Vir onesnaženja še ni znan.
- (2) Evropska komisija je večkrat pozvala ukrajinske organe k posredovanju informacij o viru onesnaženja in ukrepih za njegovo preprečitev v prihodnosti. Od ukrajinskih organov so se zahtevala tudi zagotovila glede uvedbe učinkovitih ukrepov za zagotavljanje ustreznega vzorčenja in analize prisotnosti mineralnega olja v pošiljkah sončničnega olja iz Ukrajine, ki so namenjene v Evropsko skupnost.
- (3) V Ukrajini potekajo preiskave za določitev vira onesnaženja. Ukrajinski organi so se tudi zavezali, da bodo uvedli ustrezen nadzorni sistem, v skladu s katerim se bo za vse pošiljke sončničnega olja, ki bodo izvožene v

Evropsko unijo, potrdilo, da nimajo vsebnosti mineralnega olja, zaradi katere sončnično olje ne bi bilo primerno za prehrano ljudi. Vendar morajo podrobno o tem nadzornem sistemu še vedno sporočiti Komisiji. Komisija mora oceniti sistem nadzora in potrjevanja, da preveri natančnost in zanesljivost za zagotovitev, da sončnično olje, izvoženo v Skupnost, nima vsebnosti mineralnega olja, zaradi katere bi bilo sončnično olje neustrezno za prehrano ljudi. Treba je zagotoviti, da se sončnično olje ne izvažata v Skupnost, dokler se ne uvede takšen sistem nadzora in potrjevanja, ki ga oceni in sprejme Komisija. Ocena sistema nadzora in potrjevanja bo izvedena na podlagi podrobnih informacij, ki jih bodo zagotovili ukrajinski organi.

- (4) Po zahtevi Evropske komisije za oceno tveganj v zvezi z onesnaženjem sončničnega olja z mineralnim oljem je Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) objavila izjavo o onesnaženju sončničnega olja z mineralnim oljem, ki se izvažata iz Ukrajine. Izjava se sklicuje na ocene, ki jih je opravil Skupni strokovni odbor FAO/WHO za aditive v živilih (JECFA) in v katerih navaja različno stopnjo toksičnosti, odvisno od vrste mineralnega olja. EFSA je v sklepu navedla, da razpoložljivi podatki o analizi onesnaženega sončničnega olja iz Ukrajine kažejo, da je vsebovano mineralno olje zelo viskozno. Na podlagi ocen o izpostavljenosti je EFSA sklenila, da izpostavljenost sončničnega olja, onesnaženega z zelo viskoznim mineralnim oljem, kljub nezaželenosti za prehrano ljudi v tem primeru ne bi povzročila problemov za javno zdravje. Ker vir onesnaženja še ni bil ugotovljen z gotovostjo, se predpostavlja, da obstaja tveganje zaradi vsebnosti nedovoljenih količin mineralnega olja v sončničnem olju.
- (5) Upoštevač stopnjo tveganja morajo države članice tudi potem, ko bo Komisija sprejela sistem nadzora in potrjevanja, nadzorovati pošiljke sončničnega olja, da preverijo, da vsebnost mineralnega olja v takšnih pošiljkah ustreza navedbam na spričevalu. Ta sistem dvojnega nadzora je potreben in utemeljen, da se zagotovijo dodatna jamstva za natančnost in zanesljivost sistema nadzora in potrjevanja, ki ga bodo uvedli ukrajinski organi. Stroške, nastale pri izvajanju tega nadzora, morajo kriti tržni udeleženci, odgovorni za uvoz. Države članice morajo obvestiti Komisijo o neželenih rezultatih prek sistema hitrega obveščanja za živila in krmo. O ugodnih rezultatih poročajo Komisiji vsake tri mesece. Ta obveznost sporočanja je potrebna za ukrepe, ki jih je treba ponovno oceniti.

⁽¹⁾ UL L 31, 1.2.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 202/2008 (UL L 60, 5.3.2008, str. 17).

- (6) Člen 53 Uredbe (ES) št. 178/2002 predvideva možnost sprejetja ustreznih izrednih ukrepov Skupnosti glede hrane in krme, uvoženih iz tretjih držav, da bi se zavarovalo zdravje ljudi in živali ter okolje, kadar tveganja ni mogoče zadovoljivo obvladati z ukrepi, ki so jih sprejele države članice posamično.
- (7) Pred oceno in sprejetjem sistema nadzora in potrjevanja, ki ga morajo uvesti ukrajinski organi, se sončnično olje s poreklom ali poslano iz Ukrajine ne sme uvažati zaradi tveganja onesnaženja z mineralnim oljem.
- (8) Države članice so bile obveščene o izrednem dogodku z onesnaženjem in so sprejele ustrezne ukrepe za umik onesnaženega sončničnega olja in živil, ki vsebujejo onesnaženo sončnično olje, ki je že bilo dano v promet, kakor je priporočila Evropska komisija prek sistema RASFF.
- (9) Glede na nujnost, do zasedanja stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali in po obvestitvi ukrajinskih organov je Komisija sprejela Odločbo 2008/388/ES z dne 23. maja 2008 o uvedbi posebnih pogojev, ki veljajo za uvoz sončničnega olja s poreklom ali poslanega iz Ukrajine zaradi tveganja onesnaženja z mineralnim oljem⁽¹⁾, v skladu s postopkom iz prvega pododstavka člena 53(2) Uredbe (ES) št. 178/2002.
- (10) Navedene ukrepe je treba potrditi in spremeniti glede stroškov nadzora, ki ga izvajajo pristojni organi držav članic.
- (11) Zato je primerno razveljaviti in nadomestiti Odločbo 2008/388/ES.
- (12) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

1. Države članice prepovejo uvoz sončničnega olja iz oznake KN 1512 11 91 ali 1512 19 90 10 s poreklom ali poslanega iz Ukrajine (v nadaljnjem besedilu: sončnično olje), razen če pošiljko sončničnega olja spremlja veljavno spričevalo, ki potrjuje odsotnost nedovoljene količine mineralnega olja ter rezultate vzorčenja in analize v zvezi s prisotnostjo mineralnega olja.

2. Spričevalo iz odstavka 1 velja za uvoz pošiljk sončničnega olja v Skupnost samo, če je bila pošiljka vzorčena in analizirana ter spričevalo izdano potem, ko je Evropska komisija ocenila in formalno sprejela sistem nadzora in potrjevanja, ki so ga uvedli ukrajinski organi.

3. Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali bo države članice obvestil o podrobnostih glede sistema nadzora in potrjevanja, ki ga bodo uvedli ukrajinski organi, ter o njegovem formalnem sprejetju s strani Komisije.

4. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za vzorčenje in analizo vsake pošiljke sončničnega olja s poreklom ali poslanega iz Ukrajine, ki jo spremlja veljavno spričevalo, predloženo pri uvozu, za zagotovitev, da vsebnost mineralnega olja v takšnih pošiljkah ustreza navedbam na spričevalu.

Komisijo obvestijo o neželenih rezultatih prek sistema hitrega obveščanja za živila in krmo. O ugodnih rezultatih poročajo Komisiji vsake tri mesece.

5. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da se sončnično olje s poreklom ali poslano iz Ukrajine, ki ni skladno z določbami te odločbe, ne daje v promet za uporabo kot krma ali živila.

6. Države članice zagotovijo, da stroške, ki nastanejo pri izvajanju točk 4 in 5, krijejo tržni udeleženci, odgovorni za uvoz.

Člen 2

Odločba 2008/388/ES se razveljavi.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 10. junija 2008

Za Komisijo
Androulla VASSILIOU
Članica Komisije

⁽¹⁾ UL L 136, 24.5.2008, str. 43.